

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΚΡΙΒΟΣ

Ο Κώστας Ακριβός έχει γεννηθεί τον Μάρτιο του 1958 στις Γλαφυρές Βόλου. Είναι φιλόλογος στη μέση εκπαίδευση και μέλος της συντακτικής ομάδας των σχολικών βιβλίων "Νεοελληνική λογοτεχνία" (Γ' ενιαίου λυκείου) και "Ελληνική γλώσσα" (Σχολείο δεύτερης ευκαιρίας). Το 1985 από την εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ βραβεύτηκε το διήγημά του "Το κρέμα μιας Μπριτζίτας".

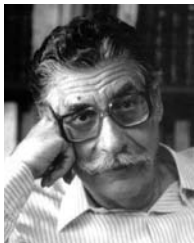
Διηγήματά του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά και στα ολλανδικά. Έργα του είναι: *Η δοτική του χάους* (1993), *Αλλοδαπή* (1995) *Στο κάτω κάτω της γραφής είναι ένα ψέμα* (1997), *Το γέλιο της έκτης μέρας* (1999), *Μια πόλη, ένας συγγραφέας* (2001), *Κίτρινο ρώσικο κερί* (2001), *Φωνές στην έρημο* (2002), *Μια blue jean πασχαλιά. Το κακό το πράγμα. Διπλοβρασιά. Η ζημιά. Λουλούδι από τον Παράδεισο* [συλλογικό] (2002), *Σφαιρά στο βυζί* (2003), *Καιρός για θαύματα* (2005), *Με τον ρυθμό της ψυχής* [συλλογικό έργο - αφιέρωμα στον Γιώργο Ιωάννου] (2006), *Στρατής* (2006).

ΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Γεννήθηκε το 1922 στο Λένινγκραντ (Αγία Πετρούπολη) της Ρωσίας και πέθανε στο Παρίσι το 1978. Η οικογένειά του μετακόμισε στην Ελλάδα το 1928 και παρακολούθησε τις εγκύκλιες σπουδές του εκεί. Έζησε στην Αθήνα. Φοίτησε στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών. Το 1967 διέφυγε στο Παρίσι, όπου και έζησε τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του. Έργα του είναι το μυθιστόρημα *Το κβόττω* (1975) και οι ποιητικές συλλογές: *Ακόμα τούτη η άνοιξη* (1946), *Άγονος γραμμή* (1952), *Ευθύτης οδών* (1959). Οι οδυνηρές εμπειρίες της εμφυλιακής και μετεμφυλιακής Ελλάδος αποτυπώνονται στην ποίησή του, ενώ η διαμαρτυρία και η

απαίτηση για πνευματική ανεξαρτησία και αξιοπρέπεια είναι εμφανείς τόσο στο ποιητικό, όσο και στο ποιητικό έργο του. Οι μεταφράσεις του έργων της ρωσικής λογοτεχνίας, της αγγλικής και της γαλλικής χαρίζουν ακόμα και σήμερα στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό την αίσθηση της επικοινωνίας με τη γλώσσα του πρωτοτύπου.

ΜΑΝΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Ο Μανόλης Αναγνωστάκης γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1925. Σπούδασε Ιατρική και ειδικεύτηκε ως ακτινολόγος στη Βιέννη (1955-1956). Άσκησε το επάγγελμα του ακτινολόγου στη Θεσσαλονίκη και το 1978 μετεγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Για την πολιτική του δράση στο φοιτητικό κίνημα φυλακίστηκε στο διάστημα 1948-1951, ενώ το 1949 καταδικάστηκε σε θάνατο από έγκριστο στρατοδικείο. Εμφανίστηκε στα γράμματα από το περιοδικό *Πειραιϊκά Γράμματα* (1942) και το φοιτητικό περιοδικό *Ξεκίνημα* (1944). Του τελευταίου περιοδικού διετέλεσε και αρχισυντάκτης, από

το τεύχος 1 (15 Φεβρ. 1944) μέχρι και το 11-12 (1 και 15 Οκτ. 1944). Δημοσίευσε ποιήματα και κριτικά σημειώματα σε πολλά περιοδικά, ενώ είχε και πυκνή παρουσία στην εφημερίδα *Αυγή*, με κείμενα για θέματα λογοτεχνικά και πολιτικά. Εξέδωσε το περιοδικό *Κριτική* (Θεσσαλονίκη, 1959-1961), υπήρξε μέλος της εκδοτικής ομάδας των *Δεκαοκτώ κειμένων* (1970), των *Νέων Κειμένων* και του περιοδικού *Η Συνέχεια* (1973). Ποιήματά του μεταφράστηκαν στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά. Η ποίησή του ανήκει στη γενιά της ήττας, καθώς πολλοί δημιουργοί της διέγραψαν την πορεία από την αισιοδοξία στη διάφευση των προσδοκιών τους. Ειδικότερα η γραφή του Αναγνωστάκη χαρακτηρίζεται από τη σταδιακή αναδίπλωση του ποιητή σ' έναν προσωπικό του κόσμο - στο πλαίσιο του οποίου επιχειρείται η διαφύλαξη των ανθρωπιστικών συναίσθημάτων και αξιών που χάνονται στο σύγχρονο κόσμο.

Ποίηση: *Εποχές* (1945), *Εποχές 2* (1948), *Εποχές 3* (1951), *Η συνέχεια* (1954), *Η συνέχεια 2*, () *Η συνέχεια 3*. (1962), *Ο στόχος* 1970, *Το περιθώριο '68-'69* (1979), *Υ. Γ. Αθήνα*, 1983 (έκδοση εμπορίου, κανονική έκδοση 1992). *Η χαμηλή φωνή*, *Τα λυρικά μιας περασμένης εποχής στους παλιούς ρυθμούς*, *Μια προσωπική ανθολογία του Μανώλη Αναγνωστάκη*. Αθήνα, Νεφέλη, 1990. III.Ι. Δοκίμια - Μελέτες - Άρθρα - Πεζά

Υπέρ και κατά, τ.Α'-Β'. 1965. *Αντιδογματικά*. Αθήνα, Πλειάς, 1978. *Τα συμπληρωματικά* Σημειώσεις κριτικής. Αθήνα, Στιγμή, 1985. *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης* Η ζωή και το έργο του *Μια πρώτη απόπειρα κριτικής προσέγγισης* (1987). Μεταφράσεις: F. G. Lorca, *Δύο Ωδές*, *Ωδή στον Salvador Dali*, *Ωδή στον Walt Whitman*, *Απόδοση Κλείτος Κύρου* - Μανώλης Αναγνωστάκης 1948. IV. Συγκεντρωτικές εκδόσεις, *Τα ποιήματα* (1941-1956), *Ποιήματα* 1941-1971.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΑΞΙΩΤΗΣ

Γεννήθηκε το 1942 στην Καβάλα όπου και ζει. Έχει εκδώσει τέσσερις ποιητικές συλλογές, δύο διηγημάτων και δύο μυθιστορήματα. Υπεύθυνος εκδόσεων, μία περίοδο, της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας, επιμελήθηκε και εξέδωσε ανθολογίες ποίησης και διηγήματος. Υπεύθυνος, επί σειρά ετών των λογοτεχνικών περιοδικών ΣΚΑΠΤΗ ΥΛΗ και ΥΠΟΣΤΕΓΟ. Συνεργάτης της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Ποιητικές συλλογές: *Ιχώρ* (1966), *Ποσοστό ευθύνης* (1976), *Διαμπερές* (1976), *Ύπνος μεσημβρίας* (1985) Θεατρικό: *Οι γυναίκες που κατέβηκαν απ' το πλοίο* (1990), *Πεζά: Το μισό των κενταύρων* (1990), *Ξόβεργα με μέλι* (1994), *Το ελάχιστον της ζωής του* (1999), *Οι Ακόλουθες* (2002).

ΕΛΕΝΗ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

Η Ελένη Βαλαβάνη γεννήθηκε στον Βόλο το 1921 και σπούδασε νομικά και γερμανική φιλολογία. Εμφανίστηκε στα γράμματα το 1963. Έργα της είναι: *Τα παπούτσια κι εγώ* (1964), *Σαν τον άνεμο* (1980), *Τα σκληρά καρδιά* (1981), *Στη λαϊκή στη λαϊκή* (1983), *Σου το είπα, δεν υπάρχουν δράκοι* (1985), *Ο κύρ-Τρυγαίος, ο Σκαθάρης και η Ειρήνη* (1987). Ορισμένες ιστορίες του Νέου Ελληνισμού έγιναν κινηματογραφικά έργα, όπως: *Στο Μυστρά των Παλαιολόγων* (1978). Επίσης, έχει πλούσιο μεταφραστικό έργο. Είναι μέλος της Internationale Jugendbibliothek του Μονάχου. Για το έργο της έχει βραβευθεί επανειλημμένως με διάφορα βραβεία κρατικά και πολιτιστικών οργανισμών.

ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ

Ο Κώστας Βάρναλης (Μπουργιάς 1883 - Αθήνα 1974) ήταν Έλληνας λογοτέχνης. Έγραψε ποιήματα, αφηγηματικά έργα, κριτική και μεταφράσεις. Γεννήθηκε στη Βουλγαρία το 1883 ή σύμφωνα με άλλους το 1884. Όπως φαίνεται και από το όνομά του, καταγόταν από τη Βάρνα. Έλαβε τη βασιική μόρφωση στη Βουλγαρία και έπειτα με την υποστήριξη του Μητροπολίτη Αγκιάλου ήρθε στην Αθήνα για να σπουδάσει Φιλολογία. Το 1908 πήρε το πτυχίο του και άρχισε να εργάζεται στην εκπαίδευση. Το 1919 πήγε στο Παρίσι με υποτροφία και παρακολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας, φιλολογίας και κοινωνιολογίας. Τότε προσχώρησε στον μαρξισμό και τον διαλεκτικό υλισμό και αναθεώρησε τις προηγούμενες απόψεις του για την ποίηση, τόσο σε θεωρητικό, όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Διετέλεσε για πολλά χρόνια καθηγητής μέσης εκπαίδευσης ενώ εργάστηκε για βιοποριστικούς λόγους και ως δημοσιογράφος. Πέθανε στις 16 Δεκεμβρίου 1974.

Το έργο του είναι γραμμένο στη δημοτική και έχει καλά επιμελημένη μορφή και πλαστικότητα στην έκφραση. Χαρακτηρίζεται από θερμή λυρική φαντασία και σατιρική διάθεση με ενδιαφέρον για τον σύγχρονο άνθρωπο. Η ποίησή του, ιδιαίτερα, χαρακτηρίζεται από έντονο "διονυσιασμό", μια παιχνιδιάρικη διάθεση και ένα βαθύ μουσικό αίσθημα που συνδυάζεται άριστα με τη σάτιρα. Ο Βάρναλης διατήρησε την ποιητική αλλά και την ανθρωπινή εγρήγορση του μέχρι τα βαθιά του γεράματα.

Ποίηση: *Οι μοιραίοι*, χειρόγραφο του ποιητή. Ποιητικές συνθέσεις: *Ο Προσκυνητής* (1919), *Το Φώς που καίει* (Αλεξάνδρεια 1922 με το ψευδώνυμο Δήμος Τανάλιας). Το 1933 επανατυπώθηκε στην Αθήνα με αναθεωρήσεις. *Σκλάβοι Πολιορκημένοι* (1927).

Ποιητικές συλλογές: *Κρηθρες* (1905), *Ποιητικά* (1956), *Ελεύθερος κόσμος* (1965), *Οργή λαού* (1975).

Πεζά και κριτικά έργα: *Ο λαός των μονούχων* (Φιλ. ψευδ. Δήμος Τανάλιας) (1923), *Ο Σολωμός χωρίς μεταφυσική* (1925), *Η Αληθινή απολογία του Σωκράτη* (1931), *Αληθινοί άνθρωποι* (1938), *Το ημερολόγιο της Πηνελόπης* (1947), *Πεζός λόγος* (1957), *Σολωμικά* (1957), *Αισθητικά Κριτικά Α και Β* (1958), *Άνθρωποι. Ζωντανοί - Αληθινοί* (1958), *Οι δικτάτορες* (1965), *Φιλολογικά Απομνημονεύματα* (1980).

Θέατρο: *ο Άτταλος ο Τρίτος* (1972).

ΡΕΑ ΓΑΛΑΝΑΚΗ

Η Ρέα Γαλανάκη γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης το 1947. Σπούδασε Ιστορία και Αρχαιολογία στην Αθήνα κατά την περίοδο της δικτατορίας και οι πρώτες δημοσιεύσεις της έγιναν σε περιοδικά στρεφόμενα εναντίον του καθεστώτος. Ζει στο Κάτω Καστρίτσι, στην περιφέρεια της Πάτρας. Είναι ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων, που συγκροτήθηκε το 1982 στην Αθήνα. Διετέλεσε αντιπρόεδρος της Στέγης Καλών Τεχνών και Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού (1994-1997). Έχει γράψει τα μυθιστορήματα: *Ο βίος του Ισμαήλ Φερίκ πασά, Srina nel Cuore* (1989), *Θα υπογράψω Λουί* (1993), *Ελένη ή ο Καρένας* (1998), *Ο Αιώνας των Λαβυρίθων* (2002), *Αμίλητα Βαθειά Νερά* (2005). Διηγήματα: *Ομόκεντρα διηγήματα* (1986). Δοκίμια: *Βασιλεύς ή στρατιώτης*; Αθήνα, (1997). Ποίηση: *Πλην εύχαρις* (1975) *Τα Ορुकτά* (1979), *Το Κέικ* (1980) *Που ζει ο λύκος*; (1986). Η Ρέα Γαλανάκη στα διηγήματα και μυθιστορήματά της μελετά ιστορικά πρόσωπα και καταστάσεις, αναβιώνοντας τους χαρακτήρες και την εποχή τους με λυρική νοσταλγία που γοητεύει τον αναγνώστη. Έχει τιμηθεί με το Βραβείο Ν. Καζαντζάκης και το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης το 1956 γεννήθηκε στο Παλαιοχώρι Παγγαίου Καβάλας. Σπούδασε Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Από το 1982 υπηρετεί στη Μέση Εκπαίδευση. Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων. Έργα του είναι: *Κρυμμένοι άνθρωποι* (1990), *Ο αρχαίος φαλλός* (1991), *Ο Ναύτης*(1993), *Ο Χορευτής στον ελαιώνα* (1996), *Τα νερά της Χερσονήσου*, (1998), *Το Παρτάλι* (2001), *Έξω απ' το σώμα* (2003), *Αλούζα, Χύλιο και ένας εραστής* (2005).

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ

Η Πηνελόπη Δέλτα, αδελφή του Αντώνη Μπενάκη, γεννήθηκε το 1874 και ήταν το τρίτο από τα έξι παιδιά του Εμμανουήλ Μπενάκη και της Βιργινίας Χωρέμη. Την παιδική και εφηβική της ηλικία πέρασε στην Αλεξάνδρεια, με πολλά ταξίδια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το μεγαλοαστικό περιβάλλον στο οποίο μεγάλωσε, της παρείχε κάθε δυνατότητα για παιδεία και πνευματική καλλιέργεια, ενώ η αυταρχική ανατροφή, κυρίως της μητέρας της, διαμόρφωσε μία εύθραυστη προσωπικότητα, που αρκιστές φορές θεωρούσε ως μόνη διέξοδο το θάνατο. Ο γάμος της με τον επιχειρηματία Στέφανο Δέλτα, το 1895, ήταν η λύτρωση από το οικογενειακό περιβάλλον και ταυτόχρονα ο δρόμος για την πνευματική της ανάπτυξη και ωριμότητα. Από το γάμο αυτό απέκτησε τρεις κόρες, τη Σοφία, τη Βιργινία και την Αλεξάνδρα, τις οποίες ανέθρεψε υποδειγματικά. Το έμφυτο συγγραφικό της ταλέντο εκδηλώθηκε ήδη από την παιδική της ηλικία. Η προσφορά της στην παιδική λογοτεχνία υπήρξε καθοριστική για την εξέλιξη του παιδικού βιβλίου, σε μια εποχή που το είδος του εξέλειπε. Τα έργα της, εμπνευσμένα κυρίως από τα εθνικά ιστορικά γεγονότα, γαλουχούσαν πολλές γενιές ελληνο παιδών και παραμένουν επίκαιρα μέχρι τις μέρες μας. Ανεξίτηλα στις παιδικές μας μνήμες έχουν μείνει τα: *Παραμύθι χωρίς όνομα*, *Τον Καιρό του Βουλγαροκτόνου*, *Τα Μυστικά του Βάλτου*, *Ο Μάγκας*, και το πλέον αγαπητό *Ο Τρελαντώνης*, διήγημα για τον αδελφό της Αντώνη Μπενάκη. Είχε γίνει μέλος σε πολλά επιστημονικά σωματεία και εταιρείες, συμβάλλοντας με κάθε μέσο στην προώθηση των γραμμάτων και του πολιτισμού. Μεγάλη θεωρείται και η συμβολή της στη συγκέντρωση προφορικών πηγών της σύγχρονης ιστορίας. Ξεινώνοντας με τις καταγραφές των απομνημονευμάτων των μακεδονομάχων, οι οποίες αποτελούν σήμερα πολύτιμες ιστορικές πηγές, κατόρθωσε να συλλέξει προφορικές μαρτυρίες και διηγήσεις για τα πιο σημαντικά, πολιτικά και πολεμικά, γεγονότα του καιρού της. Η ευαισθησία της στα εθνικά θέματα και η οικογενειακή της παράδοση δεν την άφηναν αμέτοχη στις δύσκολες στιγμές της χώρας. Το 1918 πήρε μέρος σε δύο αποστολές στην Ανατολική Μακεδονία για να βοηθήσει τους παλινοστούντες ομήρους από τη Βουλγαρία. Την ίδια ευαισθησία έδειξε κατά τη Μικρασιατική καταστροφή και τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940. Η γεμάτη πατριωτισμό ψυχή της δεν άντεξε τη βαριά ατμόσφαιρα της γερμανικής εισβολής, και έτσι πήρε τη μεγάλη απόφαση να θέσει τέλος στη ζωή της, το 1941, την ημέρα που έμπαιναν οι Γερμανοί στην Αθήνα.

ΜΑΡΩ ΔΟΥΚΑ

Γεννήθηκε το 1947 στα Χανιά. Σπούδασε αρχαιολογία στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο. Από το 1966 ζει στην Αθήνα. Άρχισε να γράφει από το 1969. Κείμενά της έχουν δημοσιευτεί σε περιοδικά και εφημερίδες. Στη λογοτεχνία εμφανίστηκε με τις συλλογές διηγημάτων *Η Πηγάδα*, *Πού 'ναι τα φτερά*. Το πρώτο της μυθιστόρημα *Η Αρχαία Σκουριά*, ακολούθησαν τα: *Η Πλωτή Πόλη*, *Λεύκες ασάλυτες*, *Εις τον πάτον της εικόνας*, *Ουράνια Μηχανική*, *Αθώοι και Φταίχτες*, *Τα Μαύρα Λουστρίνια*. Διηγήματά της μεταφράστηκαν στα γαλλικά, στα γερμανικά,

στα ιταλικά και στα ρώσικα. *Η Αρχαία Σκουριά* μεταφράστηκε στα αγγλικά και στα γαλλικά, *Η Πλωτή πόλη* στα γερμανικά και το *Εις τον πάτον της εικόνας* στα γαλλικά.

Πηγές της θεματογραφίας της συγγραφέως είναι το κλίμα της μεταπολεμικής περιόδου στον γενέθλιο τόπο και στη συνέχεια στην Αθήνα και οι σύγχρονες αντιφάσεις της καθημερινής ζωής. Στο μυθιστόρημα *Αθώοι και Φταίχτες* επιχειρεί μια ανάδρομη πορεία στο διαπολιτισμικό τοπίο της γενέθλιας πόλης, πριν την ανταλλαγή των πληθυσμών, που λειτουργεί δικαιμενικά προς σύγχρονες παρόμοιες καταστάσεις.

ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1910. Ο πατέρας του καταγόταν από φαναριώτικη οικογένεια της Κωνσταντινούπολης και η μητέρα του από μεγάλη οικογένεια της Ύδρας. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών. Ασχολήθηκε με τη ζωγραφική και υπήρξε από τους πρώτους που προσχώρησαν στο κίνημα του υπερρεαλισμού. Ποιητικές του συλλογές είναι οι: *Μην ομιλήτε εις τον οδηγόν* (1938), *Τα κλειδοκύμβαλα της σιωπής* (1939), *Μπολιβάρο* (1943). *Ελευσίς* (1948), *Έν ανθηρώ έλληνι λόγω*, *Η κοιλάδα με τους ροδώνες* (1959).

Μολονότι τα ποιήματά του προκαλούν τον αναγνώστη, εξ αιτίας της αυτόματης σύνθεσής τους, αντικατοπτρίζουν, ωστόσο, μια σοφή συνάντηση, της ελληνικής παράδοσης και της παγκόσμιας λογοτεχνίας.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Ο Οδυσσέας Ελύτης γεννήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης, το 1911, γιος της Μαρίας και του Παναγιώτη Αλεπουδέλη, από τη Μυτιλήνη, που διατηρούσε πολύ φιλικούς δεσμούς με τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Στην Αθήνα, η οικογένεια εγκαθίσταται, όταν ο Οδυσσέας ήταν 3 χρονών.

Σε νεαρή ηλικία ο ποιητής σπουδαίους δασκάλους, όπως ο Ιωάννης Κακριδής και ο Γιώργος Αποστολόγιος, ταξίδεψε πολύ και νωρίς ανακάλυψε την ομορφιά του Αιγαίου και το ελ-

ληνικό φως που θα αποτελέσουν βασικά στοιχεία της ποίησής του. Τα πρώτα του δημοσιεύματα εμφανίστηκαν στη "Διάπλαση των Παιδών". Πρωτοδημοσιεύει ποιήματα στο περιοδικό "Νέα Γράμματα" (1935), με το ψευδώνυμο Ελύτης.

Απέναντι στο πνεύμα του "Καρωτακισμού" με τους *Προσανατολισμούς* του ο Ελύτης, προσφέρει μια νέα πρόταση γεμάτη αισιοδοξία και εμπιστοσύνη στο ελληνικό τοπίο. Συμμετέχοντας στο αλβανικό μέτωπο μας μεταφέρει τον ηρωισμό και τη θυσία με το *Άσμα ηρωικό και πένθιμο για τον χαμένο ανθυπολοχαγό της Αλβανίας*. Με το *Άξιον Εστί* (1960), προσφέρει μια νέα ανάγνωση του τόπου και της Ιστορίας Το 1963, "Ήλιος ο Πρώτος".

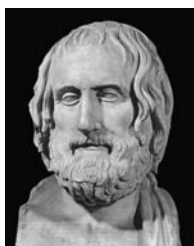
Στα 1972 Εκδίδει *"Τα ρω του έρωτα"*. Το 1979, η Σουηδική Ακαδημία ανήγγειλε, ότι του απονέμει το Βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας και γίνεται ο δεύτερος Έλληνας, που τιμάται με το ανώτερο βραβείο, στο χώρο της παγκόσμιας λογοτεχνίας. *"Προσανατολισμοί"* (1940), *"Θάνατος και Ανάσταση του Κων/νου Παλαιολόγου"* (1971), *"Ο Ήλιος ο Ηλιάτορας"* (1972), *"Ο ζωγράφος Θεόφιλος"* (1973), *"Η μαγεία του Παπαδιαμάντη"* (1977), *"Μαρία Νεφέλη"* (1978). Το 1992, το βιβλίο *"Έν λευκώ"* και το 1995 μια συλλογή δοκιμίων με τίτλο *"Ο κήπος με τις αυταπάτες"*.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

Ο Ανδρέας Εμπειρικός γεννήθηκε στη Βράϊλα της Ρουμανίας το 1901 (1975) εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα το 1902 και αργότερα παρακολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας και αγγλικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο King's College του Λονδίνου. Την περίοδο 1926-1931 έζησε στο Παρίσι, όπου συνδέθηκε με τον κύκλο των υπερρεαλιστών και ασχολήθηκε ενεργά με την ψυχανάλυση, κοντά στον ιδρυτή της Ψυχαναλυτικής Εταιρείας του Παρισιού, Ρενέ Λαφόργκ.

Το 1931 εγκαταστάθηκε οριστικά στην Ελλάδα. Ανήκει στη Γενιά του '30 και αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του ελληνικού υπερρεαλισμού. Ο Εμπειρικός υπήρξε εισηγητής του υπερρεαλισμού στην Ελλάδα, καθώς και ο πρώτος που άσκησε την ψυχανάλυση στον ελληνικό χώρο. Στην ποίηση εμφανίζεται το 1935 με τη συλλογή *Υψικάμινος*. Ακολούθησε η *Ενδοχώρα* (1945) και η συλλογή *Γραπτά ή Προσωπική Μυθολογία* (1960) ενώ ανάμεσα στα πεζά έργα του διακρίνονται τα: *Ο Μέγας Ανατολικός*, *Ζεμφύρα ή το Μυστικό της Πασιφάης*, *Αργώ ή Πλους αεροστάτου*. Σημαντικό τμήμα του έργου του εκδόθηκε μετά το θάνατό του.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Ο Ευριπίδης (480 π.Χ. - 406 π.Χ.), υπήρξε τραγικός ποιητής και ένας από τους τρεις μεγάλους διδάσκαλους του αττικού δράματος στο αρχαίο ελληνικό θέατρο. Καταγόμενος από τη Φλύα, δήμο της Κερκωπίας (σημ. Χαλάνδρι) λέγεται ότι γεννήθηκε στην Σαλαμίνα την ημέρα της ναυμαχίας όταν ο Αισχύλος αγωνιζόταν ως πρόμαχος άνδρας ο δε Σοφοκλής ως έφηβος που έσερνε το χορό της εορτής των επινικίων.

Το γένος του ποιητή δεν ήταν επιφανές όπως των άλλων τραγικών. Γονείς του ήταν ο Μνήσαρχος και η Κλειτώ, την οποία ο Αριστοφάνης τις αναφέρει στις κωμωδίες του ως λαχανοπώλη. Ο Ευριπίδης έζησε σε εποχή αιμής, τον χρυσό αιώνα του Περικλέους. Όπως αναφέρεται ο ποιητής είχε λάβει μεγάλη μόρφωση, και έλαβε μέρος σε εορτές του δήμου του έγινε πυρφόρος στις εορτές του Απόλλωνα κι ακόμη νίκησε στο παγκράτιο και στη πυγμή όπου και ενίκησε στους Παναθηναίους γυμνικούς αγώνες.

Γρήγορα όμως απαρνήθηκε τον αθλητισμό κι αφοσιώθηκε στην ποίηση. Από το σύνολο των έργων του σώθηκαν δεκαεπτά τραγωδίες και κάποια αποσπάσματα από άλλες.

ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Η Μαρία Ιορδανίδου, η συγγραφέας της *Λωξάντρας* που την αγάπησε το πανελλήνιο γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1897 από μητέρα Πολίτισσα (Ευφροσύνη Μάγκου) και από πατέρα Υδραίο (Νικολάκης Κριεζής).

Ένα μεγάλο κομμάτι της παιδικής της ηλικίας το έζησε στον Πειραιά. Το καλοκαίρι του 1914, κι ενώ της έμεναν δύο ακόμη χρόνια για να αποφοιτήσει, δέχθηκε πρόσκληση από τον θείο της, που ζούσε στο Βατούμ της Ρωσίας, να τον επισκεφθεί για τις διακοπές. Στο μεταξύ κηρύχθηκε ο Α Παγκόσμιος Πόλεμος, αποικλείστηκε εκεί για πέντε ολόκληρα χρόνια και φοίτησε σε ρωσικό γυμνάσιο. Το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου βρήκε την οικογένειά της κατεστραμμένη, πράγμα που την ανάγκασε να βγει από νωρίς στη βιοπάλη.

Οι τρεις ξένες γλώσσες που γνώριζε την βοήθησαν να εργαστεί αποδοτικά ως τα εξήντα της χρόνια. Ξεκίνησε από την Κωνσταντινούπολη, αργότερα πήγε στην Αλεξάνδρεια και κατέληξε στην Αθήνα όπου εγκαταστάθηκε μόνιμα με τον σύζυγό της το 1923. Απέκτησαν δύο παιδιά. Η Μαρία Ιορδανίδου πέθανε τον Νοέμβριο του 1989.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΣΔΑΓΛΗΣ

Ο Νίκος Κάσδαγλης γεννήθηκε στην Κω (1928). Μετά το σεισμό του 1933, εγκαταστάθηκε αρχικά στη Ρόδο, μαζί με τη μητέρα και τα αδέρφια του και στη συνέχεια, το 1935, στην Αθήνα, ώστε να μπορέσει να πάει σε ελληνικό σχολείο, αφού οι ιταλικές αρχές, στο πλαίσιο των προσπαθειών τους για αφελληνισμό του νησιού, είχαν απαγορεύσει τη λειτουργία των ελληνικών σχολείων. Στην Κατοχή, οργανώνεται σε αντιστασιακές ομάδες της δεξιάς. Για το λόγο αυτό, το 1943 αποβάλλεται από την Ιόνιο Σχολή, στην οποία φοιτούσε, και το 1944 συλλαμβάνεται από τον ΕΛΑΣ και κρατείται για τρεις βδομάδες. Τελειώνει το γυμνάσιο παρακολουθώντας κατ'οίκον μαθήματα και, μετά την προσάρτηση των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα, επέστρεψε στην Κω και στη συνέχεια στη Ρόδο. Οι πολιτικές εξελίξεις της περιόδου και οι διώξεις της Αριστεράς θα τον οδηγήσουν στην προοδευτική παράταξη. Η ιστορία και η πολιτική, και ειδικότερα ο τρόπος με τον οποίο αυτή δημιουργεί εξοντωτικές δομές μέσα στις οποίες ο θύτης εναλλάσσεται με το θύμα, θα αποτελέσουν την πρώτη ύλη για πολλά έργα του, νατουραλιστικής αισθητικής. Εμφανίζεται για πρώτη φορά στα γράμματα στο περιοδικό *Νέα Ελληνικά* του Ρένου Αποστολίδη, με το διήγημα *Ο μηχανικός*. Τον ίδιο χρόνο, εκδίδει την πρώτη του συλλογή διηγημάτων *Σπηλιάδες*. Ακολουθούν τα *Δόντια της μυλόπετρας*, το 1955, που θα τιμηθεί με το β' κρατικό βραβείο, ενώ ευρύτερα γνωστός θα γίνει με τους *Κεκαρμένους* (1959). Το 1969 τιμήθηκε από το ίδρυμα Ford για το λογοτεχνικό του έργο. Μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών ως το 1981 και ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων (από το 1982), συνεργάστηκε με τις εφημερίδες *Καθημερινή* και *Τα Νέα* και πολλά περιοδικά της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης (*Εποχές*, *Ταχυδρόμος*, *Διαγώνιος*, *Πολιορκία*, *Γράμματα και Τέχνες* κ.ά.). Επίσης μετέφρασε πολλά έργα από τα γαλλικά. Έργα του είναι: Οι συλλογές διηγημάτων, *Οι Σπιλιάδες*, (1955), *Μυθολογία* (1977), *Οι ελεήμονες* (1990). Μυθιστορήματα: *Τα δόντια της μυλόπετρας* (1955), *Κεκαρμένοι* (1959), *Εγώ ειμί Κύριος ο Θεός σου* (1961), *Δίψα* (1970), *Η Μαρία περιηγείται τη μητρόπολη των νερών* (1982), *Η νευρή* (1987), *Το θολάμι* (1988), *Αλλάχ Αζμπάρ* (1996), *Το Αραράτ αστράφτει* (1999), *Ακοίμητο το αίμα των νεκρών* (2002). Ο Κάσδαγλης διακρίνεται για το λαϊκότροπο ύφος του, ως μια συνέχεια των πεζογράφων της γενιάς του '30. Το έργο του αντλεί τα θέματα από τη σύγχρονη ελληνική και παγκόσμια Ιστορία και ξεχωρίζει για την τον ρεαλισμό των περιγραφών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1863. Ο πατέρας του, εύπορος έμπορος και η μητέρα του γόνος καλής οικογένειας από την Κωνσταντινούπολη. Υστερα από τον πρόωρο θάνατο του πατέρα του η οικογένεια έφυγε για την Αγγλία το 1872 κι έμεινε ως το 1878. Εκεί ο Καβάφης έμαθε τέλεια την Αγγλική γλώσσα, που χρησιμοποιούσε στις ατομικές του σημειώσεις. Όταν γύρισε στην Αλεξάνδρεια συμπλήρωσε τις σπουδές του σ' ένα ελληνικό λύκειο. Η οικογένεια αναγκάστηκε για δεύτερη φορά να εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια το 1882 ως το 1885, εξαιτίας των πολιτικών αναταραχών. Από την επιστροφή του και ύστερα ο ποιητής δε θα εγκαταλείψει την Αλεξάνδρεια παρά μόνο για μερικά σύντομα ταξίδια στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στην Αθήνα. Η ζωή του κυλά ήσυχα, έχει μια μόνιμη δουλειά στη δημόσια υπηρεσία, κατοικεί στην αρχή μ' έναν αδερφό του, ύστερα μόνος ως τα τελευταία χρόνια, τριγυρισμένος από την συμπάθεια και την εκτίμηση των Αλεξανδρινών φίλων του. Πέθανε το 1933 την ημέρα των γενεθλίων του από καρκίνο του λάρυγγα. Ενώ στην Αθήνα, μετά το 1880, μοναδικό σχεδόν πνευματικό κέντρο του ελληνισμού, μεσουρανά η ισχυρή ποιητική φυσιογνωμία του Παλαμά, σε μian απομονωμένη περιοχή του ελληνισμού, στην Αλεξάνδρεια, με τις ιδιότυπες εμπειρίες που πρόσφερε η ζωή της ελληνικής αυτής παροικίας, δημιουργεί το έργο του ένας ποιητής ο Κων/νος Καβάφης, που έμελλε αργότερα να πάρει κεντρική θέση στη νεοελληνική ποίηση και να επηρεάσει αποφασιστικά όλη τη νεότερη εξέλιξή της. Η ποιητική του Καβάφης ξάφνιασε με την ιδιαιτερότητά της, τόσο διαφορετική από ό,τι ήταν ως τότε καθιερωμένο. Ποιήματα σύντομα, (σπάνια εκτείνονται σε δεύτερη σελίδα -μόνο ένα φτάνει ως την τρίτη), γραμμένα ούτε σε δημοτική γλώσσα ούτε σε καθαρεύουσα, με στίχο χαλαρό κι ελεύθερο και κάποτε ομοιοκατάληκτο που ηχεί σαν παιχνιδι ή ειρωνεία. Ποιήματα με πεζολογικό χαρακτήρα για να έχουν τη βαρύτητά τους οι ρεαλιστικές διαπιστώσεις. Ποιήματα με έντονη τη φιλοσοφική και υπαινικτική διάθεση, που ωθούν στη συνειδητοποίηση της δραματικής ουσίας της ζωής, που δεν είναι μόνο η αίσθηση της παρακμής και της ματαιότητας αλλά αντίρροπα είναι το αίσημα της αξιοπρέπειας και της υπερηφάνειας.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΥΣΤΙΑΝΗ

Η Ιωάννα Καρυστιάνη γεννήθηκε το 1952 στα Χανιά της Κρήτης από γονείς Μικρασιάτες. Σπούδασε Νομικά. Επαγγελματικά ασχολήθηκε με το στίτσο και την εικονογράφηση. Δούλεψε στην εφημερίδα "ΡΙζοσπάστης", στα περιοδικά "Τέταρτο", "Ένα", "Εικόνες", και σε ξένες εφημερίδες. Έργα της είναι: Η συλλογή διηγημάτων *Η Κυρία Κατάκη*, τα μυθιστορήματα: *Μικρά Αγγλία* (1997), *Κουστόμι στο χρώμα* (2000), *Ο Άγιος της Μοναξιάς* (2004), *Σουέλ* (2005). Εγγραψε τα σενάρια στις κινηματογραφικές ταινίες: *Νύφες* (1999), *Mi Estrella* 2000 (τίτλος προσωρινός), ελεύθερη διασκευή του βιβλίου "Ρένα, ένα παιδί στο γκέτο της Θεσσαλονίκης" της Νίνας Ναχμία. Το όλο έργο της κινείται στο κλίμα του Νεορεαλισμού και εμπλουτίζεται από στοιχεία ψυχογραφίας των ηρώων. Χαρακτηριστική είναι η πολυφωνία στο ύφος της και η λεπτή ειρωνεία που διαπερνά τη σχέση του συγγραφέα με τους αφηγητές, τους ήρωες και... τον αναγνώστη. Τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 1998. Το μυθιστόρημα της "*Μικρά Αγγλία*" ήταν υποψήφιο για το Ευρωπαϊκό Αριστείο και το βραβείο Balkanika.

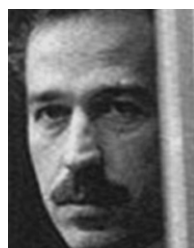
ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ

Ο Γιώργης Μανουσάκης γεννήθηκε στα Χανιά το 1933. Σπούδασε φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και υπηρέτησε στη Μέση Εκπαίδευση ως φιλόλογος και γυμνασιάρχης. Το 1952 δημοσιεύθηκε στο περιοδικό *Πνευματική Ζωή* το πρώτο του διήγημα. Ακολούθησαν οι ποιητικές συλλογές: *Μονόλογοι* (1967), *Το σώμα της σιωπής* (1970), *Τρίγλυφο* (1976), *Ταριχευτήριο πουλιών* (1978), *Χώροι αναπνοής* (1988), *Άνθρωποι και σκιές* (1995), *Τ' ακρωτήρια της ύπαρξης* (2003), *Σπασμένα αγάλματα και πικροβότανα* (2005). Για το αφήγημα *Οδοιπορικό των Σφραγιών* (1980), έχει τιμηθεί με το Κρατικό Βραβείο Ταξιδιωτικών εντυπώσεων (1981). Άλλα πεζογραφικά έργα είναι: *Ένα κρανίο καρφωμένο στο κηκλίδωμα* (1989), το μυθιστόρημα *Όταν το πέλμα μας εταίριαζε με το χρώμα* και το ιστορικό μυθιστόρημα *Ο Εθελοντής* (2008). Δοκίμιά του για Νεοέλληνες πεζογράφους έχουν επίσης δημοσιευθεί σε αφιερωματικούς τόμους. Ως δοκιμιογράφος ξεχωρίζει για την οξυτάτη κριτική του ικανότητα να ανιχνεύει και να ανασυνθέτει τον κόσμο της Κρήτης μέσα από τα έργα του Π. Πρεβελέκη, της Έλλης Αλεξίου, του Ν. Καζαντζάκη, του Ι. Κονδυλάκη, της Ρ. Γαλανάκη κ.α. Έχει επίσης τιμηθεί με το Βραβείο «Νίκος Καζαντζάκης» (1977).

ΤΟΝΙΑ ΜΑΣΟΥΡΙΔΟΥ

Η Τόνια Μασουρίδου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1956. Σπούδασε γαλλική φιλολογία στη Νίκαια της Γαλλίας και Διεθνείς σχέσεις στο πανεπιστήμιο του Μόντρεαλ. Ασχολείται με τη μετάφραση και με τη διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας σε σχολεία της ελληνικής κοινότητας στο Μόντρεαλ. Δημοσιεύσεις της ευρίσκονται στα περιοδικά *Η λέξη*, *Νέα Πορεία* και σε ένθετα αθηναϊκών εφημερίδων.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΤΟΣ

Ο Βασίλης Μπούτος γεννήθηκε στο Μακρουχώρι Λάρισας το 1950. Έργα του: *Χειρονομίες ντροπής* (1986) *Νυχτερινή αποστασία* (1988) *Ο Ιωάννης Μαρία του φθινοπώρου* (1990), *Γυναίκες στα πάγκα* (1993), *Το χάσμα* (1994).

ΜΑΝΟΛΗΣ ΞΕΞΑΚΗΣ

Ο Μανόλης Ξεζάκης γεννήθηκε στο Ρέθυμνο το 1948. Σπούδασε στη Φυσικομαθηματική Σχολή της Θεσσαλονίκης. Εργάστηκε στη Θεσσαλονίκη ως καθηγητής σε φροντιστήρια Μέσης Εκπαίδευσης, ως δημοσιογράφος στη ραδιοφωνία, σε εφημερίδες και περιοδικά, ως κειμενογράφος στη διαφήμιση κ.α.

Έγραψε τα βιβλία: *"Ο θάνατος του Ιππικού"* (αφηγήματα, 1977, 1981, 2001), *"Ασκήσεις Μαθηματικών"* (ποιήματα, 1981 και 1982), *"Πλόες Ερωτικοί"* (ποιήματα, 1981 και 1982), *"Κάτοπτρα Μελαγχολικού Λόγου"* (ποιήματα 1987), *"Πού κούκος; Πού άνεμος;"* (Μυθιστόρημα, 1987 και 2000), *"Σονάτα Κομπολογιών"* (διηγήματα και μικρά πεζά, 2000), *"Ποιήματα 1972-2006"* (Χλικό δημοσιευμένων συλλογών και νέα ποιήματα). Κείμενά του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, σερβικά, αλβανικά και στη γλώσσα των Σκοπίων.

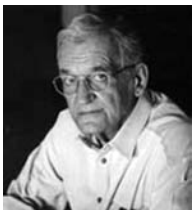

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ποιητής Κωστής Παλαμάς γεννήθηκε στο Μεσολόγγι το 1859 και πέθανε στην Αθήνα το 1943. Τα παιδικά του χρόνια τα έζησε στο Μεσολόγγι και δεκαέξι χρονών πηγαίνει στην Αθήνα για σπουδές στη Νομική. Παράλληλα αρχίζει να δημοσιεύει τα πρώτα του ποιήματα σε περιοδικά και ημερολόγια τη εποχής. Η πρώτη του ποιητική συλλογή είναι *Τα τραγούδια της πατρίδας μου*. Με μεγάλα ποιήματα και ποιητικές συλλογές αποσπά το πρώτο βραβείο στον Φιλαδέλφειο ποιητικό διαγωνισμό, 1889.

Ο Παλαμάς υπήρξε πολυγραφότατος και το περιεχόμενο των ποιημάτων του ασκεί Παιδεία στους αναγνώστες του. Στην ποίησή του συναντάται το πνεύμα της παράδοσης (δημοτικό τραγούδι, έργα της Κρητικής λογοτεχνίας, όπως π.χ. ο Ερωτόκριτος) με τον Διονύσιο Σολωμό και τα ευρωπαϊκά ρεύματα (συμβολισμός, παρνασσισμός).

Από τον όγκο του ποιητικού του έργου ξεχωρίζουμε τα κυριότερα και τα πιο προσιτά, όπως: *Ο Τάφος*, *Η ασάλευτη ζωή*, *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου*, *Η φλογέρα του βασιλιά*. Εκτός από το ποιητικό του έργο ο Παλαμάς έγραψε και τα πεζά: το διήγημα *Ο θάνατος του παλληκαριού*, και το θεατρικό *Η Τρισεύγενη*. Πέραν από την ποιητικό του έργο ο Παλαμάς υπήρξε και ο θεμελιωτής της νεοελληνικής κριτικής.

ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ

Ο Τίτος Πατρικίος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1928. Αποφοίτησε από το Βαρβάκειο το 1946, σπούδασε Νομικά στην Αθήνα και αργότερα Κοινωνιολογία και Φιλολογία στο Παρίσι. Εργάστηκε ως δικηγόρος, κοινωνιολόγος, μεταφραστής, στην Αθήνα, και ως επιστημονικός σύμβουλος της UNESCO στο Παρίσι και της FAO στη Ρώμη.

Στην Κατοχή έλαβε μέρος στην Εθνικής Αντίσταση. Στις αρχές της δεκαετίας του '50 εξορίστηκε στη Μακρόνησο, κατόπιν στον Άη-Στράτη, και από το 1954 ως το 1959 έζησε στην Αθήνα ως αδειούχος εξόριστος. Στα γράμματα πρωτοεμφανίστηκε το 1943, με ένα ποίημα που δημοσιεύτηκε στο νεανικό περιοδικό *Ξεκίνημα της Νιότης*.

Όμως η ουσιαστική του παρουσία άρχισε το 1954 με την έκδοση της συλλογής ποιημάτων *Χωματόδρομος*. Υπήρξε από τους συνιδρυτές του περιοδικού *Επιθεώρηση Τέχνης* που κυκλοφόρησε την ίδια εκείνη χρονιά. Από τότε έχει δημοσιεύσει πολλές ποιητικές συλλογές, πεζά κείμενα, δοκίμια, μελέτες για θέματα λογοτεχνίας και κοινωνιολογίας, άρθρα, καθώς και μεταφράσεις.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΡΕΒΕΛΑΚΗΣ

Ο Παντελής Πρεβελάκης γεννήθηκε τον Φεβρουάριο του 1909 στο Ρέθυμνο. Εκεί έζησε μέχρι 17 ετών. Το 1926 μετακόμισε στην Αθήνα και γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1928 μεταγράφηκε στη Φιλοσοφική Σχολή και το 1930 αναχώρησε για σπουδές στο Παρίσι. Εκεί φοίτησε στη Σχολή Γραμμάτων της Σορβόνης και στο Ινστιτούτο Τέχνης και Αρχαιολογίας. Μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα το 1932 ασχολήθηκε με τη διδακτορική διατριβή του, που υποβλήθηκε το 1935 στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Το 1937 διορίστηκε στη Διεύθυνση Καλών Τεχνών του Υπουργείου Παιδείας, το 1938 άρχισε να διδάσκει στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και το 1939 εξελέγη καθηγητής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. Το 1975 του απενεμήθη το Βραβείο Herder στην Ακαδημία Επιστημών στη Βιέννη, και το 1977 το Αριστείο Γραμμάτων της Ακαδημίας Αθηνών. Τον ίδιο χρόνο εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας, στην έδρα της Λογοτεχνίας, στην τάξη Γραμμάτων και Καλών τεχνών. Πέθανε στην Αθήνα το 1986.

Εργογραφία

Ποίηση: *Στρατιώτες*, επύλλιο (1928), *Η γυμνή ποίηση* (1939), *Η πιο γυμνή ποίηση* (1941), *Ο Νέος Ερωτόκοιτος* (1973)

Πεζογραφία: *Το χρονικό μιας πολιτείας* (1938), *Ο θάνατος του Μέδικου* (1939), *Παντέρμη Κρήτη*, *Χρονικό του Σηκωμού του '66* (1945).

Η τριλογία του Κρητικού. Περιλαμβάνει τα έργα: *Ο Κρητικός*, *Το δέντρο* (1948), *Ο Κρητικός*, *Πρώτη Λευτεριά* (1949), *Ο Κρητικός*, *Η Πολιτεία* (1950). *Οι δρόμοι της δημιουργίας.* Τριλογία με τα έργα: *Ο ήλιος του θανάτου* (1959), *Η κεφαλή της Μέδουσας*, *Ένα έτος μαθητείας στον αιώνα μου* (1963), *Ο άρτος των αγγέλων*. *Περιπέτεια στην Ιθάκη* (1966), *Ερημίτες και αποσυνάγωγοι*. Ημιτελής τριλογία με τα έργα: *Ο άγγελος στο πηγάδι*. *Μια Μεγαλοβδομάδα*. (1970), *Η αντίστροφη μέτρηση* (1974).

Θέατρο: *Ο μίμος* (1928), *Μοναξιά* (1937), *Το ιερό σφάγιο* (1952), *Τα χέρια του ζωντανού Θεού* (1955), *Ο Λάζαρος* (1954), *Το ηφαίστειο* (1962), *Το χέρι του σκοτωμένου* (1971), *Δύο κρητικά δράματα*, *Η δεύτερη εντολή*, *Το τρελό αίμα* (1974), *Μουσαφίριοι στο Στεπαντσίκωβο* (1972).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ

Ο Γιάννης Ρίτσος (1909-1990) δημοσίευσε πάνω από εκατό ποιητικές συλλογές και συνθέσεις, εννέα μυθιστορήματα, τέσσερα θεατρικά έργα και μελέτες. Πολλές μεταφράσεις, χρονογραφήματα και άλλα δημοσιεύματα συμπληρώνουν το έργο του.

Το 1921 άρχισε να συνεργάζεται με τη "Διάπλαση των Παιδών". Συνεισέφερε επίσης ποιήματα στο φιλολογικό παράρτημα της "Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαιδείας" του Πυρσού.

Το 1934 εκδόθηκε η πρώτη ποιητική συλλογή του με τίτλο "Τρακτέρ", ενώ ξεκίνησε να δημοσιεύει στο "ΡΙζοσπάστη" τη στήλη "Γράμματα για το Μέτωπο". Το 1935 κυκλοφορούν

οι "Πυραμίδες", το 1936 ο "Επιτάφιος" και το 1937 "Το τραγούδι της αδελφής μου". Έλαβε ενεργό μέρος στην Εθνική Αντίσταση, ενώ κατά το χρονικό διάστημα 1948-1952 εξορίστηκε σε διάφορα νησιά. Συγκεκριμένα συλλαμβάνεται τον Ιούλιο του 1948 και εξορίζεται στη Λήμνο, κατόπιν στη Μακρόνησο (Μάης 1949) και το 1950 στον Άι Στράτη. Μετά την απελευθέρωσή του τον Αύγουστο του 1952 έρχεται στην Αθήνα και προσχωρεί στην Ε.Δ.Α. Το 1954 παντρεύεται με την παιδιάτρο Γαρυφαλιά (Φαλίτσα) Γεωργιάδη κι ένα χρόνο αργότερα γεννιέται η -μοναδική- κόρη τους Ελευθερία (Ερη). Το 1956, τον ίδιο χρόνο δηλαδή, τιμήθηκε με το Α' Κρατικό Βραβείο Ποίησης για τη "Σονάτα του Σεληνόφωτος".

Το 1968 προτάθηκε για το βραβείο Νομπέλ. Το 1975 αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το 1977 τιμήθηκε με το βραβείο Λένιν για την ειρήνη.

Το ποιητικό του έργο, τεράστιο σε έκταση, έχει εκδοθεί σε 10 τόμους και περιλαμβάνει επικά, λυρικά, θεατρικά.

Μεταφράσεις: *Α. Μπλόκ: Οι δώδεκα*, (1957), *Ανθολογία Ρουμανικής ποίησης*, (1961), *Αττίλα Γιούζεφ: Ποιήματα*, (1963), *Μαγιακόφσκι: Ποιήματα*, (1964), *Ντόρας Γκαμπέ: Εγώ, η μητέρα μου και ο κόσμος*, (1965), *Ιλία Έρεμπουργκ: Το δέντρο*, (1966), *Ναζίμ Χιζμέτ: Ποιήματα*, (1966), *Ανθολογία Τσέχων και Σλοβάκων ποιητών*, (1966), *Νικόλας Γκιλιέν: Ο μεγάλος ζωολογικός κήπος*, (1966), *Ανθολογία Τσέχων και Σλοβάκων ποιητών*, (1966), *Α.Τολστόη: Η γκρινιάρια κατσίκια*, (1976), *Φ.Φαριάντ: Ονειρα με χαρταετούς και περιστέρια*, (1988), *Χο τσι Μινχ: Ημερολόγιο της φυλακής*.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ

Ο Γιώργος Σεφέρης γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1900. Γιος του καθηγητή Νομικών Στέλιου Σεφεριάδη, σπούδασε Νομικά στη Γαλλία απ' όπου πήρε και το διδακτορικό του δίπλωμα. Υπηρέτησε ως ανώτερος διπλωματικός υπάλληλος στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Το 1941 ακολούθησε την εξόριστη Ελληνική κυβέρνηση στην Αίγυπτο, Νότια Αφρική και Ιταλία. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο διορίστηκε σύμβουλος στις πρεσβείες της Άγκυρας και του Λονδίνου και ήταν ο πρέσβης της Ελλάδος στον Λίβανο τη Συρία και την Ιορ-

δανία το Ιράκ και την Αγγλία.

Το 1963 του απονεμήθηκε το Βραβείο Νόμπελ για τη Λογοτεχνία. Στο διάστημα της δικτατορίας δεν έφυγε από την Ελλάδα, αλλά κατηγόρησε τους συνταγματάρχες στην περίφημη δήλωσή του για τις εθνικές συμφορές που ακολούθησαν την διακυβέρνησή τους. Πρωτοεμφανίστηκε στα ελληνικά γράμματα το 1931 με την ποιητική συλλογή *Στροφή* (1931). Από το πλούσιο ποιητικό και δοκιμιακό του έργο ξεχωρίζουν τα ποιητικά έργα: *Μυθιστόρημα* (1935), *Ημερολόγιο καταστροφώματος* (1940), *Ημερολόγιο καταστροφώματος Β'* (1945), *Κίχλη* (1947), *Ημερολόγιο καταστροφώματος Γ'* (1955), *Τρία κρυφά ποιήματα* (1966), το μυθιστόρημα *Έξι νύχτες στην Ακρόπολη* (1974) και από το δοκιμιακό του έργο *Δοκίμες Α', Β', Γ'* ξεχωρίζουν τα κεφάλαια: "Ερωτόκριτος", "Κ. Π. Καβάφης", "Γ. Θ. Έλιοτ", "Ένας Έλληνας ο Μακρυγιάννης". Μετά τον θάνατό του δημοσιεύτηκαν οι *Μέρες* (τόμοι Α'-Ζ').

Το ξεχωριστό στην ποίησή του είναι η απλή έκφραση και μια διάθεση εξομολόγησης. "Έχει μια θλίψη" όπως σημειώνει ο Λ. Πολίτης "έχει τη θλίψη του ανθρώπου που συλλογίζεται πολύ πάνω στα ανθρώπινα κι ακόμη του Έλληνα που του μένει η πίκρα από τη σιλαβιά, τις εθνικές περιπέτειες και τον καυμό της Ρωμιοσύνης".

Έχει μεταφράσει το *Άσμα Ασμάτων* και την *Αποκάλυψη Ιωάννου*.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Γεννήθηκε στη Λευκάδα το 1884, όπου και πέρασε τα παιδικά του χρόνια. Αποφοίτησε από το γυμνάσιο το 1900 και τον επόμενο χρόνο γράφτηκε στην Νομική Σχολή της Αθήνας χωρίς ωστόσο να ολοκληρώσει ποτέ τις νομικές του σπουδές. Τα ενδιαφέροντά του ήταν καθαρά λογοτεχνικά και από νωρίς μελέτησε Όμηρο, Πίνδαρο, Ορφικούς και Πυθαγόρειους, λυρικούς ποιητές, προσωκρατικούς φιλοσόφους, Πλάτωνα, Αισχύλο αλλά και την Αγία Γραφή και ξένους λογοτέχνες. Τα επόμενα χρόνια πραγματοποίησε αρκετά ταξίδια και στράφηκε στην ποι-

ηση και το θέατρο.

Σημαντικό σταθμό στη ζωή του Σικελιανού αποτέλεσε ο γάμος του, το 1907, με την Αμερικανίδα Eva Palmer, η οποία σπούδαζε στο Παρίσι ελληνική αρχαιολογία και χορογραφία. Ο γάμος τους τελέστηκε στην Αμερική ενώ εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα το 1908. Εκείνη την περίοδο, ο Σικελιανός ήρθε σε επαφή με αρκετούς πνευματικούς ανθρώπους και τελικά το 1909 δημοσίευσε την πρώτη του ποιητική συλλογή *Αλαφροϊστιαωτος*, ακολουθούν τα έργα: *Πρόλογος στη Ζωή*, *Η Συνείδηση της Γης μου* (1915), *Η Συνείδηση της Φυλής μου* (1915), *Η Συνείδηση της Γυναίκας* (1916) και *Η Συνείδηση της Πίστης* (1917). Ακολουθούν τα ποιήματα *Το Πάσχα των Ελλήνων* και *Μήτηρ Θεού*, της περιόδου 1917 - 1920 καθώς και διάφορες συνεργασίες του με λογοτεχνικά περιοδικά της εποχής. Η αρχαιοελληνική πνευματική ατμόσφαιρα απασχόλησε βαθιά τον Σικελιανό και συνέλαβε την ιδέα να δημιουργηθεί στους Δελφούς ένας παγκόσμιος πνευματικός πυρήνας ικανός να συνθέσει τις αντιθέσεις των λαών ("*Δελφική Ιδέα*"). Για το σκοπό αυτό, ο Σικελιανός, δίνει πλήθος διαλέξεων και δημοσιεύει μελέτες και άρθρα. Παράλληλα, οργανώνει τις "*Δελφικές Εορτές*" στους Δελφούς (1927).

Το 1946 εξελέγη πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών ενώ το 1949 ήταν υποψήφιος για το Βραβείο Νόμπελ. Ο Άγγελος Σικελιανός πέθανε στην Αθήνα το 1951.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

Ο Διονύσιος Σολωμός γεννήθηκε στη Ζάκυνθο το 1798. Σε ηλικία δέκα ετών πηγαίνει στην Ιταλία για να σπουδάσει. Εκεί παραμένει μέχρι το έτος 1818 και στη συνέχεια έρχεται στη Ζάκυνθο. Στην Ιταλία σπούδασε νομικά, όπου είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί στην κλασική και σύγχρονη του λογοτεχνία. Τα χρόνια των σπουδών του έρχεται σε επαφή με το σύγχρονο πνεύμα του ρομαντισμού και γνωρίζει τα πατριωτικά κινήματα του καιρού του, γνωρίζει από κοντά λογοτέχνες και διανοούμενους και ευαισθητοποιείται από το έργο και τις ιδέες τους. Ερχόμενος στη Ζάκυνθο γνωρίζεται με σημαντικούς Επτανήσιους ευαισθητοποιημένους στα θέματα της γλώσσας, της λογοτεχνίας και των εθνικών προσδοκιών. Το ξέσπασμα της Επανάστασης τον εμπνέει να συνθέσει τον *Ύμνον εις την Ελευθερίαν* και στη συνέχεια τα μεγάλα έργα του *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι* και *Κρητικός* και στην τελευταία περίοδο της ζωής του τον *Πόρφυρα*, το ποίημα, όπου μόνο στην ύστατη ώρα του θανάτου, ο νέος άνθρωπος μαγεμένος από τα κάλλη της φύσης συνειδητοποιεί την αξία της ζωής. Τους προβληματισμούς του για τη γλώσσα τους ειθέτει στον *Διάλογο*, όπου τάσσεται υπέρ της δημοτικής με επιχειρήματα σαφή, ήδη επηρεασμένος από τα μαθήματα που είχε πάρει από τον Τρικούπη με την άφιξή του στη Ζάκυνθο και τους φιλελεύθερους προσολωμικούς της Επτανήσου. Προϊόν αυτών των απόψεών του για τη γλώσσα, πέραν των άλλων αισθητικών αναζητήσεων είναι το πεζό του *Η Γυναίκα της Ζάκυνθος*, μια βαθυστόχαστη σπουδή ανάμεσα στο ιερό και το ανίερό, και ανατομία της ανθρώπινης ψυχής.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΟΥΡΟΥΝΗΣ

Ο Αντώνης Σουρούνης γεννήθηκε το 1942 στη Θεσσαλονίκη. Όταν τελείωσε το γυμνάσιο, έφυγε για τη Γερμανία, όπου είχαν ήδη μεταναστεύσει όλοι του οι συγγενείς. Μετά από μερικά εξάμηνα σε γερμανικά και αυστριακά πανεπιστήμια, ο συγγραφέας διακόπτει τη φοίτηση και ταξιδεύει δουλεύοντας. Εργάστηκε από hotel boy μέχρι επαγγελματίας παίκτης ρουλέτας και από τραπεζικός υπάλληλος μέχρι ναυτικός.

Μυθιστορήματα: *Οι συμπαίχτες*, (1977), *Οι πρώτοι πεθαίνουν τελευταίοι* (1985). *Ο Χορός των Ρόδων* (1994). *Γκας ο γιάνγκιστερ* (2000). Διηγήματα: *Μερόνυχτα Φραγκφούρτης*, (1982), *Τα τύμπανα της κοιλιάς και του πολέμου* (1983). *Υπ' όψιν της Αίτσας* (1992), Νουβέλα: *Πάσχα στο χωριό*, (1991). Αφηγήματα: *Μισόν αιώνα άνθρωπος* (1996). Παραμύθι: *Το μπαστούνι* (1996).

ΙΩΑΝΝΑ ΤΣΑΤΣΟΥ

Γεννήθηκε στη Σμύρνη το έτος 1909 και πέθανε στην Αθήνα το 2000. Σπούδασε στην Αθήνα νομικά. Σύζυγος του Κωνσταντίνου Τσάτσου που διετέλεσε Πρόεδρος της Δημοκρατίας και αδελφή του Γιώργου Σεφέρη. Στα γράμματα εμφανίστηκε με το χρονικό *Φύλλα Κατοχής*. Στην αφηγηματικής της βιογραφία *Ο αδελφός μου Γιώργος Σεφέρης*, αντλούμε πολλές πληροφορίες σημαντικές για τη διαμόρφωση του χαρακτήρα του ποιητή, το περιβάλλον, όπου έζησαν τα δυο αδέλφια, καθώς και τις πνευματικές ανησυχίες τους. Έδωσε επίσης ποιητικές συλλογές, όπως *Λόγια σιωπής* και *Άτητο φως*.